

Naročnino in raznoma sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica 8. 16 Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Ivan Bajt** v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Izredni občni zbor

„Slov. katoliškega političnega in gospodarskega društva za kobarški okraj.“
(Konec.)

G. Ivan Leben preide k drugi točki svojega govora in govori o vojaštvu.

Kakor drugje, tako tudi pri vojaki Slovenec ne more shajati s svojim jezikom. Koliko truda in muke za slovenskega fanta, ko pride k vojakom — pa vse nemško.

Večina oficirjev niti ne razume slovenščine. Pri kranjskem 17. polku, kjer služijo skoro sami slovenski fantje, je 110 oficirjev, pa samo 28 jih govori slovensko, in še nekaterih teh lomijo slovenščino za silo, 87 oficirjev pa ne zna nič slovenskega. Kako govore z našimi fanti, koliko morajo ti prestati, predno razumejo komando in česar jim je treba! Pri našem regimentu bo gotovo še slabše. In vendar je veliko Slovencev oficirjev! A ti se nastavljajo pri polkih v tujini. Zares žalostno!

Vsak vojak se v dveh letih zadostno navadi vsega, česar mu je treba. Odpravi naj se zato triletna vojaška služba in upelje naj se dvoletna. Koliko bi bilo pomagano našim ljudem, če bi se njih fantje že po končanem drugem letu vrnili domov!

Tudi je hudo za naše ljudstvo, da se fantje in možje kličejo k orožnim vajam, ko je ravno največ dela doma. Doma pa manjka delavcev! Mnogo posestvo trpi pri tem, orožne vaje ob času največjega dela so hud udarec za premnogo domačijo! Zato stavi govornik naslednjo resolucijo:

Udje „Slov. katoliškega političnega in gospodarskega društva v Kobaridu“, zbrani na izrednem občnem zboru, izrekajo upravičeno prošnjo in željo: 1. da se slovenski oficirji premestijo k slovenskim polkom; 2. da se čim prej uvede dvoletna vojaška služba; 3. da se

ob času košnje vojaki puste domov na dopust, da pomagajo doma pri delu, in da se v istem času nadomestnih rešervistov ne kliče k vojaškim vajam. (Sprejeto z odobravanjem enoglasno.)

Velika krivica in sramota je za naše kraje, pravi govornik dalje, da imamo v naših slovenskih krajih nemško-slovenske krajevne napise. Zakaj bi ne stal slovenski napis povsod na prvem mestu? Koliko je pa pri nas Nemcev?! Nič! In tujci, ki gledajo naše napise, si morajo misliti, da biva tod nemški živelj. To je žaljivo za nas in krivično!

Zato predlaga sledečo resolucijo: Udje „Slov. kat. političnega in gospodarskega društva za kob. okraj“, zbrani na izrednem občnem zboru v Kobaridu, odločno protestirajo proti nemško-slovenskim krajevnim napisom in zahtevajo, da se ti čim prej odpravijo in nadomestijo s samo slovenskimi ali k večjemu s slovensko-nemškimi napisi. (Sprejeto enoglasno.)

Govornik preide na razmere naše goriške politike. V zadnjem času se je na Goriškem začelo nekaj mešati. Član kluba kat. narodne stranke, poslanec Jakončič, hodi na shode z liberalnimi poslanci. Kako to? Ali nima Jakončič svojih tovarišev, kat. nar. poslancev, katerih je 7, liberalcev pa le 3. Šel je Jakončič z dr. Treotom na shod v Neblje in z dr. Tumo na shod k Rebku. In še več? On kot katoliško-narodni poslanec je molčal (vsaj iz poročila v listih je to razvidno), ko je dr. Tuma zabavljaj čez kat. narodne poslance, čez kat. stranko, ko je grdil duhovščino in se na shodu norčeval iz molitve. (Govornik čita tozadevno poročilo v „Prim. Listu“).

To nikakor ne gre. Zato, ker zahtevamo načelne odločnosti v politiki, stavi govornik naslednje vprašanje na klub slovenskih katoliško-narodnih poslancev v Gorici:

Udje „Slov. kat. političnega in go-

spodarskega društva za kob. okraj“, zbrani na izrednem občnem zboru v Kobaridu, vprašajo klub slov. kat. narodnih poslancev v Gorici:

1. ali odobrava postopaje svojega člana, poslanca Jakončiča, na shodu pri Rebku?
2. ako tega ne odobrava, kaj misli storiti, da se kaj takega ne bo več ponavljalo?

Društveniki pritrjujejo temu predlogu enoglasno.

G. Ivan Leben nadaljuje: V naših resnih časih je posebno potreba, da se vsikdar pokažemo kot odločni katoličani in to toliko bolj, ko vodi liberalna stranka k — odpadu od krščanstva. To so liberalci na Kranjskem zadnje dni jasno izpovedali. „Slovenski Narod“ je zadnje dni novembra prinesel črno na belem, da je treba odpasti od krščanstva. To je jasna in za nas važna izjava. A ta izjava kaže tudi, kako hinavska je vsa liberalna politika. Iv. Hribar je še pred kratkem trdil, da hodi k spovedi, dr. Tavčar je še pred zadnjimi deželnozborskimi volitvami na Kranjskem zatrjeval kmetom na shodih, da je dober kristjan, a zdaj pozivlja njegovo glasilo „Slov. Narod“ k odpadu od krščanstva.

Dr. Tuma je na svojem zadnjem shodu v Kobaridu pred tremi leti zatrjeval, da je tudi on dober kristjan in da se v njegovi družini moli rožni venec. Na shodu pri Rebku pa se je zdaj norčeval iz molitve.

Taki so liberalci, taka je njih hinavčina! Ali naj gre naše ljudstvo za takimi ljudmi? Ali smo še Slovani, še kristjani?! Ali ne zasluži tako postopanje liberalnih poslancev skrajne obsodbe? (Zborovalci pritrjujejo z ogorčenjem.) Prav tedaj! Odločni bodimo vsikdar, odločni Slovenci in odločni katoličani! Živelja katoliška odločnost!

Gromoviti „živio“-klici zbranih zborovalcev so bili govorniku dokaz, da je vsem govoril iz srca. Navzoči gospodje čestitajo govorniku.

Ker je bil čas potekel in se ni nihče več oglašil za begodo, je g. predsednik nato zaključil shod s trikratnimi „živio“-klici na presvitlega cesarja in na sv. Očeta papeža. In oduševljeni so se razšli vrli možje na svoje domove!

Našim obrtnikom.

V Gorici se je osnoval zavod, kateremu je namen pospeševati koristi in napredek takozvane male obrti. Taki zavodi obstoje v drugih kronovinah že dlje časa; a južne dežele prišle so šele sedaj na vrsto. Vlada je nameravala osnovati jeden sam tak zavod za vse Primorje in Dalmacijo v Trstu; toda prizadavanju merodajnih činiteljev trgovske zbornice in drugih zastopov, posrečilo se je sprizniti vlado v idejo, da se ustanovi za našo kronovino posebej tak zavod.

V pokritje stroškov, ki so z namero takih institucij v tesni zvezi, prispevajo vlada, dežela, trgovska zbornica in goriško mesto. Vsi ti činitelji imajo tudi svoje zastopnike v varuštvo, kateremu je naloga po možnosti pospeševati in podpirati obrtnijo v naši deželi. Deželni odbor pošilja v ta zavod štiri odposlance, dva odbornika in dva obrtnika ali trgovca. Za sedaj sta slovenska odposlanca deželnega odbora odbornik Berbuč in lokavški župan Vidmar.

Varuštvo tega zavoda imelo je do sedaj že dve seji. Prva je bila namenjena večinoma osnovnim formalnostim. V tej seji izvršila se je volitev predsednika in podpredsednika; kot taka sta bila izvoljena poslanec Holzer in inženier Battistig. Pri tej priliki je narisal sekcijski načelnik Exner v velikih potezah namen in pomen zavoda ter označil nalogo, katero bode moral rešiti.

V drugi seji v dan 24. novembra preciziral je predsednik društveni program za l. 1904. Spominjal se je najprej pokojnega večletnega podpredsednika in

LISTEK.

Za očeta.

(Črtica.)

To je bilo slednji večer. Vselej ko je napasla svojo kravico, pa je stopila tja do male cerkvice, tih se približala oltarju in djala nanj šopek rož, katere je nabrala na pašnji. Poličarjeva Malka je bila še otrok, šest let ji je bilo, a njena mladost ni bila lepa. Beda in glad, bolelost in strah, zarisali so že zgodaj svoje sledove v njeno lepo, upadlo obličje. Trpela je Malka, a njena duša je bila še vedno ona priprosta duša, ki ljubi življenje in je srečna. Njeno edino opravilo je bilo to, da je morala pasti edino kravico, katera je ostala Poličarjevem od nekdanjega blagostanja. Vselej ni bilo tako, a kar Malka pomni, vselej beda in žalost.

Srečni in bogati so bili Poličarjevi, da nikdo izmed vaščanov tako. Poličar sam, priden, delaven, njegova žena Ivanka čvrsta, blaga, dobra. Vedeli niso tega le vaščani, vedel je to slednji ubožec, ki je kedaj potrkal pri Poličarjevih. Bogato obdarovan je odšel, blagruje dobro srce gospodinjino. Malo dete, katero sta imela Poličarjeva, osrečilo ju je še bolj. Zdelo

se ti je, da sta podvojila moči, da se trudita edino samo za malo dete. Malka je bila Poličarjevih največja sreča.

Toda, prišlo je drugače. Slaba letina, živinska bolezen, bolezen v hiši je ugonobila v enem letu polovico premoženja Poličarjevega. Ivanka, katera se je bila nevarno prehladila, prebolela je sicer bolezen, a bila je šibka, tako, da na delo niti misliti ni mogla. Poličar je delal za dva. Videl je, da pojde nizdol z gospodarstvom, ako ne podvoji močij, zato pa ni miroval od jutra do večera. Zastonj, dan za dnevom je uvideval, da ne gre, ne more iti kot prej. V srcu se mu je budila neka nizka strast do žene, češ, „ozdravi in delaj, saj vidiš, da sam ne morem!“ A v hipu bi se zastidil svojih misli, pa branil ženi, kadar bi prišla za kako delo. „Umrjemo ne“, vtegnil je večkrat reči, a njegovo upadlo obličje, njegovo upognjen život je pričal, da presega delo njegovo moč. S poslednjimi silami se je boril, a slednjič premagani obupal. Kaj vse je čutila Ivanka, kdo ve? Kaj vse je polnilo njeno srce, ko je zrla moža izmučenega se vračati z dela, neveselega lica. Zato pa je toli bolj presrčno molila, a zdelo se ji je, da tudi molitev ne pomaga.

Poličar pa se je spremenil čez noč.

Začel je puščati delo, po cel popoldne je ostajal doma, zvečer pozno se vračal nenavadno potr, žalosten, ubit. Neko večera pa je vzdrgetala Ivanka, videč, da je mož pil. Nov strah se je polastil njene duše, najgroznejše prizore ji je slikala bodočnost. Pustila je moža pri miru, a ko je začel redno prihajati pijan domov, zaklinjala ga je, naj pusti to, naj ne pogubi do cela sebe, njo in deteta. Poličar jo je ubogal, a znova obupaval in pil in dušil nemir in bojazen svoje razdejane duše. Premoženje Poličarjevo pa je usihalo, ginevalo od dne do dne. Njiva za njivo se je trgala, krava za kravo romala iz hleva, Poličar pa je pil. Prevzela ga je bila strast, da je postal popolnoma gluha navzlic vsem prošnjam žene. Ena sama misel je zavladata v njegovi glavi, da je vse zaman, prej ali slej, to mu je bilo vseeno, samo to je vedel, da se boji bodočnosti, zato pa je pil in padel brezčuten bolj in bolj pogubi v roke.

Ivanka je trpela grozno. Bolna, šibka, da je jedva hodila po hiši, začela je delati z vsemi močmi. Ne, ona ni obupala, ona ni smela obupati. Vselej, ko se je ozrla na Malko, zadržtelo je njeno srce divje boli: „Dete moje, kaj bo iz tebe!“ In zvečer plakala je čez polnoč

ob postelji svoje hčerke, roseč jo z pekočimi solzami. Malka je umela mater; s prečudno naglostjo razvil se ji je razum, tako da je popolnoma pojmla žalost materino. Vedela je, kaj je vzrok materini boolesti, a znala si ni drugače pomagati, kakor da je plakala z materjo. Neko dne pa je stopila pred očeta in rekla: „Oče, vi ne smete piti, mamica zadosti joče radi vas!“ Poličar se je zdramil. Čutil je, da je padel. No, bil je pregloboko, ni mu bilo več mogoče naj. Poličar je pil naprej. Malka ni več prosila očeta, naj pusti pitje, neka bolelost se je vnela v njeno mlado dušo. Molila je toliko bolj za očeta, za mamico. Ko je poganjala ravno kravico zvečer na pašo, pa je hitela nabirati cvetk, pa jih nosila v malo kapelico in prosila Marijo, naj ji vrne očeta. „Nikogar še ni nikdar zapustila, čula bo tudi mene“, mislila je in prosila in molila z vso otroško vdanostjo.

Bilo je po leti. Visoko gori nad skalovjem tik nad cesto razcvetele so bile one lepe razkošne lilije. Bile so velike in rdeče, Malka ni še nikdar takih videla. „Teh bo vesele, ten, potem me gotovo usliši“, mislila si je, pa oprezno plezala in polzela po kamenju. A bile so visoko gori v steni, in Malka

bivšega dež. poslanca Mighetti-ja, ki si je pridobil za ustanovitev tega, za našo kronovino prevažnega zavoda, mnogo zaslug; poročal je potem o svojem sprejemu v ministerstvu, kjer se je mudil in posvetoval o začetni izvršitvi važne in težavne naloge, ki je zavodu dana. Pripomnil je, da si je ogledal mimogrede sorodni zavod v Gradcu, da bi izkoristil in uporabil tudi za našo deželo tamošnje uspehe, ter nadaljeval:

Naloga, katero imamo rešiti, ni lahka. Na Štirnškem n. pr. so pogoji za uspešno delovanje takega zavoda ugodnejši nego pri nas. Tam pospešuje delo toliko večja ljudska izobrazba, kakor tudi druge že obstoječe uredbe, katerih pri nas nimamo. Tam so srečni, da so dobili vodjo, ki živi le svojemu poklicu in je duša vse institucije.

In ravno od dobrega ravnatelja je odvisen uspeh zavoda. Takega pa ni za naše kraje in razmere lahko dobiti, zato je bolje, da smo začasno brez njega, nego da bi se prehiteli v izvolitvi ter sprejeli človeka, ki ne bi zadoščal vsem zahtevam našega zavoda.

Opomniti je, da je obrtnija pri nas šele v povojih, skrbeti moramo za njen razvoj in za ustanovitev novih obrtnij. Predsednik poudarja, da nimamo ne zadostnega števila šol, ne muzejev in sličnih naprav za obrtni pouk. Tudi organizacija posameznih obrtnih strok je pomanjkljiva. Vse to povzročuje pa, da naletimo tuintam na nevednost, ki je potem temelj indiferentizmu in brezbrčnosti za moderni napredek na tem polju.

Če zahtevamo pa že vse te pomanjkljivosti previdnega in neumornega delovanja za povzdigo naše obrtnije, naletimo na drugi strani pa še na druge težkoče, namreč na pichlost denarnih sredstev, ki so nam na razpolago.

V prvi vrsti moramo obratiti svojo pozornost obrtnijam in obrtnijskim podjetjem z lesovino, ki se je začela lepo razvijati in je za našo kronovino velike važnosti. Potem nam bode skrbeti za obrtnike, ki oddajajo svoje izdelke neposredno strankam, za čevljarje, krojače itd. In tako moramo skrbeti za kovinsko, kovaško, kotlarsko, kleparsko obrt itd. Posebne pozornosti potrebuje tudi stavbinstvo, tkalstvo in obrtnija za pohištvo.

Z ozirom na potrebe in hitro pomoč stavim — tako poudarja predsednik — za prihodnje leto sledeče predloge:

1. da se uvede tekem leta spopolnitveni tečaj za mizarje v Gorici;
2. da se spoji s tem tečajem razstava mizarstvih in drugih izdelkov, katere dobi zavod na posodo iz c. kr. avstrijskega muzeja na Dunaju;
3. da se podpira navoustanovljena mizarstvena zadruga v Gorici;
4. da se uvede spopolnitveni tečaj za mizarstvo tudi v Korminu, ter se tudi tam osnuje zadruga posebna;
5. da se ustanovi poseben tečaj v Gorici za mokrino, pokostenje in uglajevanje lesa, ki bi se moral smatrati le kot začetni tečaj umetnemu mizarstvu, s čigar pomočjo bi se imelo uvesti v deželi izdelovanje najmodernejših mizarstvih izdelkov;
6. da se napravi v Trziču spopolnitveni tečaj za krojače;

se je vstrašila, ko je gledala na cesto doli. Ko bi padla — uh... A bile so te lilije tako lepe in ako jih donese, jo Marija gotovo usliši. Plaho je polzela k rožam. Dosegla jih je in z duhetim srcem jih trgala. Do zadnje, vse je potrgala, ne še eno vidi tik ob robu... S ceste sem se je začul presunljiv vik, kravica se je pasla mirno doli ob cesti. Malka je odskočila; iz pod njenih nog pa se je vsipalo kamenje in zemlja na cesto, v trenutku, ko se je vspela, zahreščala je trava in griva in kamenje in se vsulo navzdol...

Poličar je pridivil po cesti. Videl je od daleč kamenje sipati se na cesto in kriknil. Prepozno. Med kamenjem in travo in lilijami, ležala je njegova Malka blede, pobita. Iz ust ji je vrela kri. Poličar je zgrabil dete. Zob mu je škrtal ob zob; Malka je odprla za hip oči, nasmehnila se pa šepnila: „Mariji... lilije... za vas!“ V rokah nesrečnega očeta je ležal lep, prezgodaj zamorjen cvet...

Devica nebeska pa je čula prošnjo otroka. Poličar se je zavedel in postal drug. Godi se mu dobro, le onega malega angelja pogreša, onega angelja, ki molči za roditelje tam gori pri Oni, ki ni še nikogar zapustila...

J. Mohorov.

7. da se istotako ustanovi tak tečaj v Sežani, ako bodo okoliščine to dopuščale;

8. da se prouči razmere čevljarke obrti v Mirnu ter se ji priskrbi širji izvozni delokrog;

9. ravno tako da se priskrbi pleteniški obrti v Foljani širji izvozni delokrog;

10. da se uvedeta dva tečaja za obrtno knjigovodstvo (jeden tudi slovenski);

11. da se priredi razstava začetnih del od vajencev pod nadzorstvom gospodarjev in mojstrov.

Predsednik naglašja še, da bode treba stopiti v dotiko z varuštvo obrtne nadaljevalne šole, se nadeja, da bode mogoče odpreti že s prihodnjim mesecem oktobrom tozadevno bralnico v društvenih prostorih ter misli, da na ta način izpolni varuštvo vsaj za prvi težavni začetek svojo nalogo.

Iz tega načrta razvidijo lahko naši obrtniki, v kateri smeri misli razvijati zavod svoje delovanje in na kak način pospeševati koristi in napredek male obrtnije.

Nado gojimo, da se bode varuštvo z isto iskrenostjo oziralo na potrebe slovenskih obrtnikov kakor italijanskih. A našim obrtnikom polagamo na srce, da se ganejo, da objavijo bodisi predsedništvu ali slovenskima zastopnikoma svoje težnje in želje, ki se bodo gotovo po možnosti denarnih sredstev v poštev jemale.

Iz dežele neverjetnostij.

Iz Celovca pišejo „Slovenca“:

Vladni mlini meljejo počasi, ali pa morda sploh ne. Dr. Körber je sicer zagotavljal, da koroškim Slovincem od njihovih starih pravic ne mara ničesar vzeti in je celo obljubil, da bo dal naše jezikovne odnošaje preiskati, toda rop se nahaja še vedno v posesti naših narodnih nasprotnikov in g. dr. Körber ni menda še nič storil, da bi ga jim iztrgal iz njihovih grabežljivih krempljev in nam vrnil stare pravice. Vsaj dva slučaja iz najzadnjega časa kažeta na to. Dne 3. t. m. bila je v Velikovcu kazenska razprava. Tožnik, toženka, vse priče bili so Slovenci; sodnik in zapisnikar znata slovenski; tožnika je zastopal dr. Brejc, toženko dr. Mravlag, ki je sam priznal, da zna slovenski, kedar hoče. Kljub temu morala se je razprava vršiti nemški, ker je dr. Mravlag tako zahteval. Dr. Brejcu se je zopet prepovedalo govoriti slovensko in mu grozilo s kontumacijanjem. Za pravo ilustracijo te po sili nemške razprave pa so poskrbele nekatere priče, ki so slovensko izpovedovale. Njim tega sodnik seveda ni mogel braniti, toda Bog varuj, da bi dr. Brejc slovensko izpregovoril! O ti uboga justica, kako te maltretirajo tvoji lastni uradniki!

Drug značilen dogodek pripetil se je dne 9. t. m. pred okrajnim sodiščem v Celovcu. Civilna tožba Slovence zoper Slovence; vsi udeleženci znajo perfektno slovenski — tudi zapisnikar — samo zastopnik ene slovenske stranke je Nemec. Dr. Brejc hoče govoriti slovensko, sodnik — rojen Slovenec! — mu brani, ga opominja in grozi s kontumacijom. Ker se dr. Brejc ne uda, mu vzame besedo! Nato začne obravnavati z njegovo stranko; a glej spaka, tudi stranka ne mara odgovarjati nemški. Sodnik: Pa saj jaz vem, da znate nemški. Stranka: Znam, pa ne bom govoril. Sodnik: Vas bom kontumacijiral. Stranka (ironično prikima): Lestovite, kar se vam zdi prav! Sodnik (nato proti nemškemu zastopniku): S stranko pa ne smem tako postopati (t. j. kakor sem ravnokar z dr. Brejcem)! In razpravljalo se je potem slovensko-nemško kakor nekdanj! Samo da le dr. Brejc ne govori v razpravni dvorani slovenski! Tega se ne dopusti za nobeno ceno — kajti potem bi bili zopet na potu do uveljavljenja ravnopravnosti! — Človek se vprašuje vzpričo takih dogodkov: Ali nimajo prav nič spoštovanja do sebe in do svojega talarja ti čuvaji pravice, ko proti svojemu prepričanju — to pogosto sami povdarjajo! — pravici tako nečuvveno drzno bijejo v obraz?! — Gospode poslance svoje pa ponovno prosimo: Stopite g. Körberju na kurja očesa, da se bo spomnil, da med počtenimi ljudmi obljuba dolg dela!

Politični pregled.

Državni zbor. — V soboto je vlada odgodila državnozbornsko zasedanje. Govori se, da se državni zbor zopet snide 14. febr. Delegacije bodo zborovale od

15. do 22. t. m. Potem pa se zopet snidejo 8. januarja ter bodo zborovale do 9. februarja. — Vesti pa, da bo državni zbor sedaj razpuščen, se ne potrjujejo, ker se bo vlada med božičnimi počitnicami pogajala s Čehi in bi v slučaju razpustitve državnega zbora postali mandati delegacij ničevi.

Gospodskazbornica. — Kakor je bilo napovedano, imela je gospodskazbornica v soboto dne 12. dec. svojo sejo. V ti seji je sprejela zakonski načrt glede spremembe poslovanja upravnega sodišča in pa predlogo glede lajšanja bede, kakor jo je sprejela poslanska zbornica. Sporazumno z načelniki vseh strank je predsednik knez Windischgrätz koncem seje stavil do ministerskega predsednika interpelacijo glede stališča avstrijske vlade nasproti vojnemu vprašanju, katero zanima, vsled dogodkov na Ogrskem, vse prebivalstvo naše države. Na to interpelacijo je dr. Körber takoj odgovoril. Dr. Körber je dejal, da se vlada drži stališča, da je izprememba nagodbenege zakona mogoča le po sporazumljenju obeh državnih polovic in ustavnim potom. Kar se tiče vojske, vstraja vlada na prvotnem stališču, da jednotno vodstvo in notranja organizacija vojske pripada vladarju. Iz ustavnosti obeh državnih polovic pa izhaja, da odgovarja za vladarjeve čine v tem pogledu objednem tudi vlada. Dr. Körber pravi nadalje, da so mu dobro znane vse tozadevne nameravane odredbe, vendar pa noče soditi o njih vrednosti, ker po večini niso še definitivno določene, temveč izjavlja le toliko, da se vnjanja in notranja jednotnost vojske, njeni temelji in tradicije ne spremenijo. Vojska ostane tudi naprej taka, kakoršna je bila do sedaj, navdana z zavestjo, da je dolžna prestol in državo braniti do zadnje kaplje krvi. Dr. Körber odločno zavrača misel o razdelitvi vojske. To bi bil zločin na skupni državi. Taka razdelitev ne pride in ne more priti, dokler bodo veljali ustavni zakoni. O tem odgovoru je bila otvorjena razprava. Predsednik knez Windischgrätz je izjavil, da vrhovno poveljstvo nad vojsko spada med neomejene pravice krone in da ni o tem potrebno nikako ugibanje. Nasproti stališču ogrske opozicije treba je povdarjati, da mi nočemo ustanoviti samostojne vojske, ker bi se preobremenjeno prebivalstvo te državne polovice naveličalo igrati ulogo potrpežljivega jagnjeta. Govornik umeva izvajanja ministerskega predsednika tako, da se na notranji in vnjanji organizaciji vojske ter na njenih tradicijah ne dogoli nikaka sprememba. V tem zastajanju uživala bo vlada podporo ne le od strani zbornice, marveč tudi od strani prebivalstva tostranske državne polovice, ki je prizadet na vzdrževanju državne moči. Vlada pa bo mogla še le tedaj nastaviti ves svoj upliv pri onih kroninih svetovalcih, ki so odgovorni za skupne državne zadeve, ko se zopet vspostavi redno delovanje parlamenta. Govornik je zdel iskreno, da bi se ministerskemu predsedniku posrečilo spraviti v tok parlamentarni stroj v prilog blagostanju avstrijskih narodov. Koncem seje je ministerski predsednik izjavil, da je državni zbor odgoden.

Delegacije. — V torek sta se torej sešli avstrijska in ogrska delegacija. Avstrijska delegacija si je izbrala svojim predsednikom barona Gautscha in podpredsednikom vit Jaworskega Ogrska delegacija pa si je izbrala za predsednika grofa Julija Szaparyja in za podpredsednika Kolomana pl. Szella. V svojem nagovoru je predsednik avstrijske delegacije baron Gautsch izrekel nado, da se bo posrečilo delegacijam premagati sedanje težave, ter doseči mejsebojno sporazumljenje v najvažnejših vprašanjih. Rekel je dalje, da obiski vladarjev, ki so se vršili v tem letu, jamčijo za nadaljni splošni mir. Minister za zunanje zadeve, grof Goluchowski, je predložil delegaciji proračun za l. 1904. ter provizorij za dva meseca. Skupni proračun izkazuje potrebnost v znesku 374.975.389 K. Tej potrebnosti stoje nasproti dohodki v znesku 6.965.471 K. Iz tega sledi, da se potrebuje za pokritje vseh potrebnih znesek 368.009.918 K. Torej za 1.957.546 K več nego lani. — Izvoljene so bile razne delegacijske komisije. V proračunski komisiji je bil izbran za predsednika Bärnreither, a za podpredsednika Chlumecy. V ogrski delegaciji predsedoval je zaradi boleznih predsednika, podpredsednik pl. Szell. V svojem nagovoru povdarjal je važnost obstoječe trozveze, ki je jedino jamstvo evropskega miru. Gledé skupno

akcije Avstro-Ogrske in Rusije na Balkanu, je rekel, da nima ta drugega namena nego napraviti v Macedoniji red. Delegacije so bile včeraj od cesarja slovesno vsprejete.

Češko-nemško pravno pogajanje. — „Budivoj“, glasilo princa Schwarzenberga, izjavlja, da se bodo Čehi nedeležili pravnih konferenc le pod pogojem, da se ne bodo vršile pod predsedstvom dr. Körberja, temuž pod predsedstvom cesarja ali vsaj prestolonaslednika.

Smrt nadvojvodinje Klotilde Marije. — Dne 14. t. m. je umrla v Abesuchu hči nadvojvode Josipa, nadvojvodinja Klotilda Marija in sicer na vnetju pljuč. Stara je bila 19 let. Nadvojvoda Josip, ki se je nabajal s svojo rodbina na Reki, je bil obveščen o smrti nadvojvodinje Klotilde in je dospel v ponedeljek predpoludne v Budimpešto, na kar se je takoj podal v Abesuch. Truplo pok. nadvojvodinje prepelejo s posebnim vlakom v Budimpešto, kjer se izpostavi v cerkvi sv. Štefana. Pokoplje se v rodbinski rakvi v Budi.

Dopisi.

Iz Grgara. — Lepo in slovesno smo praznovali največji praznik naše družbe na dan Brezmadežnega spočelja, na katerega smo se pripravljale z vso vnemo: z devetdnevnic. Zjutraj ob 7. uri je bila sv. maša še skupnim sv. obhajilom, po sv. obhajilu sklep devetdnevnic. Ob 10. uri je bila slovesna sv. maša z govorom, katerega je imel č. o. Kapištran s. Sv. Gore, s katerim nam je z jasnimi dokazi dokazal, kaj se ima od posvetnih veselje. Učil nas je, kako se je treba ustavljaljati zanjkam svota, da dospemo k Oni, katero smo si izvolile za svojo mater. Vseh je presunil njegov govor, zlasti pa nas družbenice, tako, da je sleherni vzdihovala:

Marija, Tvoja sem vse dni življenja,
Naj hodim pota sreče in časti,
Naj tir zarašča trnje mi trpljenja,
Vsikdar ostanem Tvoja zvesta hči.

Pri sv. maši pel je izvrstno izvežbani društveni pevski zbor pod vodstvom g. A. Vodopivca. Ob 2. uri popoldne je bil slovesen blagoslov, po blagoslovu pa shod in ponovitev posvečenja. Bog nam daj še mnogo tako lepih praznikov, da bomo z veseljem pele:

Bodi nam pozdravljena,
O nebes kraljica,
Nikdar dosti slavljena,
Mati in Devica!

Marijina hči.

Iz Kamenj. — Sklicatelji shoda pri Rebku, dne 22. nov, hočejo v „Soči“ javnosti vcepiti prepričanje o njegovih čistih namenih in skrbni za blagor kmečkega ljudstva, tor naslikati župnika Kosca kot sovražnika ljudskega napredka, ki je prišel na shod delati zdražbo. Da, v „Slov. Narodu“ trdijo, da so „klerikalci“ celo hoteli zborovanje „pod vodstvom župnika Kosca razbiti“. Prvo poročilo o shodu v „Soči“ je pisano v barabaskem slogu, kakoršnega si pridobijo čitatelji liberalnih in socialnodemokratičnih listov. Zoper zavijanje in zmerjanje pošten človek nima orožja. Drugo poročilo je na videz bolj stvarno.

Prvo poročilo trdi, da „nikdo ni imel namena dregati v naše boleče politične odnošaje in strankarstvo v deželi“. Drugo poročilo pa pravi, da je nadučitelj Bajt govoril o organizaciji društev, tudi političnih, o združenju Slovanov v Avstriji s skupnim slov. jezikom, o postranskih zaslužkih učitelja, o sklepu vipavskih županov proti učitelstvu in o imenitnosti dež. zbora glede sklepanja zak. načrtov o učit. plačah. Sklicatelji shoda naj nikar ne mislijo, da so vsi ljudje tako zaslepljeni, kakor tisti, ki prisegajo na vse, kar jim liberalni voditelji vcepijo v možgane. Župnik Kosca ni prišel na shod za to, da bi shod razbil, tudi ni imel s seboj „svoje klapce“, ker je prišel čisto sam od doma do zborovalnice. Bilo pa je na shodu nad polovico njegovih somišljenikov, kateri bi bili „junaka dneva“ dr. Tumo vrgli skoz vrata, ko so slišali njegovo liberalno veroizpoved, ako bi bili tako olikani, kot nekateri verniki liberalnih apostolov. Prišel pa je na shod za to, da bi opozoril lahkoverne poslušalce, naj se ne dajo z obetanjem boljše bodočnosti proslepiti, da bi služili postranskim namenom sklicateljev. Zato je tudi molčal, ko so se navzoči iz Tumorvega protiverskega govora in iz odobravanja od strani učiteljev in nekaterih

(Dalje v prilogi.)

slaboznanih liberalcev sami prepričali, da je shod le liberalni ješpren, v kateri je tečnemu kmetijskemu poduku in dobrim gospodarskim sklepom primešan protiverski strup, z kmeta neprebavljiva kost povišanja učiteljskih plač.

Da bi prepričal zatelebane liberalce, ki so še pijani naprednjaškega duha, tega ni župnik nikdar mislil, pač pa je dosegel svoj namen pri treznomiselnih možeh, kar pričajo sami sklicatelji shoda s tem, da so pripravljeno resolucijo o opravičenosti povišanja učit. plač pohlevno vtaknili v žep, četudi sta učitelja Bajt in Mermolja tako prepričevalno in ganljivo govorila o revščini učiteljev, o njihovi pridnosti in gorečnosti za blagor lačnege kmeta.

Zdaj še kaj pojasnil. Župnik Kosec je storil sklicateljem majhno krivico, ko jim je očital, da vabila na shod niso priobčili tudi v „Gorici“ in „Prim. Listu“. „Gorica“ sama se je izjavila, da je dobila sporočilo. To dejstvo priča, da je Kosec po krivici sumničel prefriganost sklicateljev, kateri so vendar šli do skrajnosti navidezne nepristranosti, da bi več kalinov ugovili. Na shodu so govorili o „Gorici“ kot o svoji stranki nasprotnem listu, ter s tem potrdili, da so sami pristaši naprednjaške stranke. Domišljavost sklicateljev je res malce prevelika, ko zahtevajo, naj jim nasproten list služi za priganjača.

Sklicatelj Možina je sam povedal, da je vabil glavarja liberalcev v njegovem stanovanju, pustivši mu tam listek, dr. Tuma pa trdi, da ni bil „formalno“ vabljen. Jakončič in Klančič sta bila osebno vabljena, poslanca domačih kmečkih občin Berbuč in Grča pa nista bila osebno vabljena, četudi se je na shodu trdilo, da so bili vabljeni vsi poslanci „po listih“; na ta način je bil menda vabljen tudi prvaški Pepo. Ali nima to preziranje namena? Ali nima zabavljanje na shodu zoper poslance kat. stranke namena?

Kriva je trditev, da bi se bil župnik Kosec izrazil, da g. Jakončič ni na trdnih nogah, pač pa je mogoče, da je po shodu privatno izrazil kateremu sklicatelju svoje zaudenje, da se Jakončič družil s Tumo. Ravno tako čudno se je lahko tudi zdelo človeku, ko je videl nastopati na takem strankarskem shodu potovalnega učitelja kmetijstva, g. Štrekelja. Ako bi se to še nadalje ponavljalo, potem bi morali imeti o obeh imenovanih gospodih vse drugo mnenje, nego smo je imeli do sedaj, kajti ako bi se dal potovalni učitelj kmetijstva rabiti za dr. Tumove strankarske namene, morali bi mi proti njemu vse drugače nastopati.

Iz Branice 12. dec. — (Iz v. dop. v obrambo časti in v odgovor lažnjivemu dopisniku „Soče“ št. 97. z dne 5. dec.) — Tukaj predbro znani dopisnik „Soče“, kateremu ta brezobna in breznačajna klepetulja, ne gledé, je-li je poročilo resnično ali lažnjivo, tako rada svoja itak umazana predala odpira, se je že zopet v svoji liberalni vesti zadržal v mojo osebo, in to radi moje tobože „politične cerkvene propovedi 25. nov. t. l.“ Resnici na ljubo kličem vse poslušalce za pričo, pojasnjujoč na kratko omenjeni predmet poštnim čitateljem uglednega „Pr. L.“ kakor sledi:

V naznanilu po pridigi dne 22. nov. t. l., sem naznanil izpred oltarja vernikom, da homo obhajali dne 25. nov., t. j. v sredo, god naše varuhinje sv. Katarine D. M. s sv. mašo ob 10. uri; a gledé pridige ne vem še, če bo letos, ker lanski pridigar, č. g. V., mi je mojo prošnjo odpovedal, opravičujoč se, da ne more več pridigati v Branici, ker ne mara, da bi ga „za plačilo“ zlobno grdili braniški „liberalci“ (so le 3 ali 4) v „Soči“, kakor so ga lanko leto.

Jaz sem mu pritrtil ter rekel, da se bom pa sam potrudil, če bo le količkaj moja bolehavost dopustila, malo popridigati. Pri ti priliki sem pristavil te besede: „Glejte zopet gnjili sad današnjega liberalizma, da še drugi nedolžni duhovni, katerim bi morali hvalo dati in ki se potrudijo vsako leto, in to brezplačno, in na moje lastne stroške, semkej k povišanju božje časti po 2krat, niso varni pred strupenimi izbruhi naših par zagriženih liberalcev, ki delajo javno sramoto naši sicer pošteni duhovnji, kakor se je to lanko leto po brezobraznem „Sočnem“ dopisniku, žalibog, res zgodilo... Ni li to resnica? A če jih peče ta resnica in po vsem zaslužena graja, zakaj li se pa oni ne poboljšajo? Izrecno pa sem še pristavil tem besedam, da te moje besede veljajo le onemu dopisniku „Soče“

in njegovim par pristašem, a nobenemu drugemu! To se je godilo pri oznanilu po pridigi. Dne 25. nov. pa sem vkljub temu, da mi je zdravnik radi srčne hibe prepovedal pridigati in poto mašo imeti, venderle sam pridigal, imel tudi poto mašo. To pridigo pa sem si spisal in je vsakteremu na ogled in utegnem jo dati o priliki tudi natisniti, kakor sem jih že več dal, a je bila vsaktera odobrena. V uvodu iste sem pripovedoval le nekaj iz življenja sv. Katarine, potem pa sem polagoma prešel na tiste 4 znamnja, katera je dal Kristus le sv. katoliški cerkvi. To pridigo pa sem posnel večidel po pridigah slovečega nemškega pisatelja in misijonarja dr. Franc-Weningerja, prav za prav „Vinnikarja“ slovenskega Štajerca. Ali to ni bila nikaka politična, marveč času primerna pridiga, kako se je namreč godilo katoliški cerkvi ob času sv. Katarine in preganjanja (300 let!) in kako se jej godi zdaj po vsem svetu ploj; dalje kako se ima dandanašnji vesti in braniti vsakteri pravi katoličan nasproti sovražnikom in obrekovalcem pravé cerkve itd. Kakšna predrznost je to in kdo je pooblastil take ljudi, ki niso niti ljudske šole dobro dovršili, da bi oni v svoji slepi domišljiji presojati smeli pridige od cerkve potrjenih pisateljev? To bi se reklo toliko, kakor da hoče slepec soditi o barvah, katerih ni radi svoje slepote še nikdar videti mogel. „Torej le pri svojem kopitu naj ostane kopitar“, kakor pravi resničen pregovor. Tudi ni res, da je bilo „7 okoličanskih nuncov pri moji pridigi“, marveč bili so le trije bližnji sosedje-duhovniki, a trije so prišli še le po končani jutranji cerkveni slovesnosti. Tako se vidi, da je dotični dopisnik ne le slep na duši, ampak tudi na telesnih očeh; kajti 7 duhovnikov z menoj vred je bilo le pri popoldanskih litanijah, zjutraj pa so bili pri pridigi in z menoj pri slovesni sv. maši le 3, kar lahko vsi pričujoči pričajo. Vidite, da ima isti razupiti dopisnik, ki pa sam niti enega slov. stavka prav spisal ne zna, samo smolo s svojimi preočitnimi liberalnimi lažmi, ter s tem potrjuje rek: „da je liberalizem laž sam na sebi!“ Ko so hoteli oni 3 liberalci čitati oni dopis „Soče“ dne 8. t. m. pri njenem edinem tukajšnjem naročniku (g. Fr. Ž.), je bil radi tega ta tako razkačen na isti grdi in povsem lažnjivi dopis, da je on vrgel isti list „Soče“ (97 št.) z največjo jezo in nevoljo ter z besedami, kterih ne morem tukaj ponavljati, — tje, kamor prav za prav tudi spada, namreč v ogenj! (Čast mu zato!) Iz vsega tega pa lahko vsakteri mislec spozna, kako da je ravno nasprotno res, kar čeeča isti dopisnik, namreč to, „da volja vsega tukajšnjega ljudstva je, da bi jo znani dopisnik z onimi par pristaši čim preje popihal iz B. v Ameriko. Morda bi tudi on tam našel boljše srečo, kakor jo ima tukaj s svojimi preočitnimi lažmi. Zaradi tega ga tudi vsi pošteni braniški duhovnjani zelo mrzijo in to so — razun enega — vsi hišni gospodarji (60), kar utegne sam skušati te dni tudi na lastne oči in ušesa. Tak je tukaj ljudski glas, — ki je res božji glas, — pa le proti vam — ne pa proti meni, — nedrugi dopisnik, kajti vse tukajšnje verno ljudstvo pač dobro ve, kaj mu je katoliški duhovnik in domoljub in kaj sem mu jaz učinil z božjo pomočjo v dóbi svojega kmalu 16-letnega bivanja tukaj. Kaj pa rečete zdaj vi dopisnik k temu, ki kot ničla z ničemur k javnemu blagru ne prispevate, a hočete v svoji nečaveni predrznosti imeti prvo in zadnjo besedo v ti duhovnji? Vi bi očitno radi nalagali in farbali občinstvo in nevedne „Sočine“ čitatelje, a niti lagati in farbati ne znate tako, kakor to sami želite.

H koncu bi jaz svetoval „Soči“ in njenemu dopisniku: Jaz sem imel na svojo srečo svojudobno na kralj. reški gimnaziji (hrvatski) za profesorja grškega jezika, zgodovine in hrvatskega jezika v 7. in 8. gimnaz. razredu znanega slovenskega domoljuba, pisatelja in učenjaka g. Janeza Trdina. On je poznat sicer kot svobodomiselní čisti slovanski rodoljub, pa bolj v pravem pomenu te besede. On je nas dijake pri svojem vznešenim predavanju slovanske zgodovine in slovstva vedno spodbujal, naj mrzimo vsaktero ovaduštvo in vohunstvo, ki je že toliko zla doneslo slovanskim narodom, in nam je tudi vso zelo obširno zgodovino v krasnem hrvatskem jeziku z navdušenjem predaval. To žalostno skušnjo zlobnega ovaduštva in vohunstva je, žalibog, končno tudi sam na sebi skušal (1864), ker je bil vsled tistega, premda se je opravičil, venderle poslan v „nezasluženo pokoj!“ V ta namen

priporočim še h koncu „Soči“ in njenim čitateljem in dopisnikom, naj si naročé in čitajo nedavno izišlo knjigo: „Janeza Trdina zbrani spisi, I. knjiga: Bahovi huzarji in Iliri, v Ljubljani 1903, založil L. Schwendtner“. Zlasti pa naj pazno čitajo poglavje „o ovaduštvu in vohunstvu“ v Bahovi dobi, kjer piše (glej 175. in 176. stran knjige): „Tega mi menda ne boste zanikali, da sodita vohunstvo in ovaduštvo med najgrše in najbolj nenaravne človeške napake, kateri moramo skrbno poruvati iz srca poverjene nam mladeži, ne pa dajati jima še pohvalo in ju zagovarjati“ itd. To bodi tudi v preudarek zloglasnemu piscu — ne pisatelju — „Tutti frutti!“ Naj bi jih g. Andrejč poslal v presojo in obsodbo g. prof. Iv. Trdini (kraj: Bršljin pri Rudolfovem ali Novem mestu, na Dolenjskem). Pač bi bilo mično zvedeti njegovo sodbo in obsodbo. — Toliko za zdaj, drugič kaj lepšega in boljšega, ako Vam drago, cenjeni „Pr. L.“ M. Vales, kurat.

Iz naših hrlbov, 12. decembra 1903.

— Na celi črti se učiteljstvo poteguje s prošnjami in grožnjami (po značaju posameznikov) za zvišanje plač. Gotovo jim je privoščiti, da dosežejo enkrat vsaj izobrazbi primerno plačo. Ali je pa s tem že vse dobro tudi glede pravega, vsaj relativno pravega vspeha v šoli? Jako dvomimo. — Učiteljstvo pravi danes: Zboljšanje učiteljskih plač bo zelo izgojevalno vplivalo na zunanost. Gotovo je, da se bodo potem tudi iz boljnih stanov rekrutirali učitelji, naraščaj je zagotovljen, dočim sedaj pomanjkuje učiteljskih močij. Pri boljši plači bodo uživali učitelji tudi drugače več spoštovanja, imeli bodo večji ugled (Hm! ga sami sebi preveč spodkopujejo, nekteri se znanim šimljanjem po cestah in gostilnah proti farjem). Naj bi se uvrstili tudi učitelji med činovnike. Ako imajo učitelji zadostno (koliko?) plačo, dobe tudi več srčnosti in čut samostalnosti — lahko se jih potem graja, ako svojo nadaljno izobraženje zanemarjajo. Lej lej! kako fletno bi bilo to. Ako je res denar causa movens, torej je denarna zadrega vzrok nazadovanja ljudskih šol. Poglejmo v svet. Na gimnaziji in realki so učne moči, ktere so gotovo dobro plačane. Ali se ne dobe pa med njimi žalostne izjeme — eksistence, ktere poginejo, se popolnoma izgube ravno s tem, ker imajo svoj po klic z rokodelstvo brez vsacega višjega smotra! Ali so med duhovniki tisti najgorenejši, kteri imajo največje plače? Srca, srca potrebuje šola, ljudstvo in njena deca. Le tako srce, ktero se tudi v težavi ne upogne, ampak zaupa na Boga, tako srce učitelja bode vplivalo odgojevalno na deca in ljudstvo! Dobro plačo je gotovo želeti in privoščiti učiteljem — pa tudi pravo srce za deca in ljudstvo. Učiteljstvo pa naj bo pravično tudi pomožnim učiteljem (za silo). Ako se pa neki šolski svet v posvetovanju zvišanja plače (do sedaj 200 kron letnih) celo povsopne na 20 kron zboljšanja, sme se tako postopanje imenovati — škandalozno za celi šolski svet — predlagatelju pa podarjajo 2000 kron za flajšter na zgubljenem mandatu, ktere ga ni dobil in ga ne bo. Tuma je Tuma in Vrtovec njegov prerok.

Novice.

Jubilej nadvojvode Rajnerja. — V nedeljo je obhajal nadvojvoda Rajner 60 letnico svoje vojaške službe. Pri tej priliki je izdal Nj. Vel. cesar lastnoročno pismo, katero se tako-le glasi:

Dragi gospod bratranec FZM, nadvojvoda Rajner! Zadoščujem in ponosom lahko slavite jubilej Vašega šestdesetletnega službovanja ter sprejmete v zavesti požrtvovalnega neumornega dela, ki je imelo najlepše rezultate, preserčne čistitke vseh onih, ki Vam radostno doprinašajo vsa srca k temu slavlju. Meni ste bil vedno zvesto udan svetovalec, mojega domobranstva nadpoveljnik, ki je deloval jasno predčrtanim ciljem ter vzvišen princ moje rodobine, ki je bil vedno prešinjén po čistem čutu svojih dolžnosti. Vaše požrtvovalno in nesebično delovanje zagotovilo je Vam vedno jako podporo vseh, ki so bili Vam podrejeni, tako, da ste se lahko ponašali vedno s polnim vspehom. A tudi preko tega je bila in ostane Vam zagotovljena trajno hvaležna ljubezen in udanost, ki je Vam bila že večkrat spontanno izkazana in s katero sem jaz vedno toplo sočutstvoval. Ko Vam preserčno čestitam

ter se hvaležno spominjam Vaših mnogostranskih zaslug, ponavljam tudi danes željo, ki sem jo izrekel prigodom 50-letnega službovnege jubileja, da bi deloval še mnogo let z nezlomljivo silo ter našel v sadu Vašega delovanja najlepše plačilo za Vašo požrtvovalnost.

Na Dunaju, 12. dec. 1903.

F. J., I. r.

Cesar sam pa je ob edni uri popoldne obiskal jubilarja. V pondeljek imelo je tudi tukajšnje domobranstvo sv. mašo v cerkvi sv. Ignacija v ta namen.

† Matej Slekovec. — Umril je v ljubljanskem Leonišču slovenski pisatelj in zgodovinar č. gosp. Matej Slekovec, knezoškofijski konz. svetnik lavant, župnik v pokoju in predsednik zgodovinarskega društva v Mariboru. Pogreb se vrši danes ob 3. uri popoldne iz Leonišča na ljubljansko pokopališče. Svetila plemenitemu možu večna luč!

Imenovanje. — Gozdni svetnik pri c. kr. namestništvu v Trstu, g. Josip Pucić, imenovan je višjim gozdnim svetnikom.

Imenovanja v poštni službi. — Poštni oficijali Fran Vinzi, Anton Šušmel v Gorici in Edvard Šigon v Trstu imenovani so višji oficijali, poštna asistenta Adolf Predolin in Janko Bianzani v Trstu pa oficijalom.

Za slovensko sirotišče oziroma za „kat. društvo detoljubov“ so darovali: J. Č. iz A. 120 K, Josip Golob 1 K, Anton Šiligoj 4 K.

Za Alojzljevščice: preč. g. K. Čigon 5 K; preč. g. M. Vales 4 K; preč. g. Jos. Abram, hleb sira; bl. g. M. Drašček 5 K; neimenovana 2 K.

Uprava „Prim. Lista“ je prejela: č. g. Jos. Golja, župnik 10 K (ravno toliko za „Šolski Dom“).

Bog plati!

Konec pravde. — „Il Popolo“ je vse, kar smo mu rekli zadnjič, vtaknil v žep z občudovanja vredno pohlevnostjo, ki je sicer nismo pri njem vajeni. Vender pa si je hotel zopet nekako pomagati s slepilnim zavijanjem, s sofizmom znanim pod imenom „ignoratio elenchi“. Mi mu nečemo odgovora ponavljati, ker smo že sami veseli, da bode skoro konec tega za-nj malo častnega prepira, in vrhu tega še posebno ker nam je neki razumen in izkušen gospod svetoval, naj nikar več ne odgovarjamo, čooš, „Il Popolo“ kakor znano, občuje rajši z ženskimi krogi in se je od njih mej drugim navzel tudi te lastnosti, da mora imeti povsod zadnjo besedo. Ne moremo si pa kaj, da ne bi omenili njegovega skrajnega licemerstva, ko pravi, da bi se moral našemu namigavanju smejeti. Mi pa menimo, da bi moral ne smejeti se, ampak v resnici — zjokati se; brez trdne podlage in več ko zanesljivih dokazov bi se mi pač ne upali tako pisati. To hočemo pa porabiti le v sili

Morebiti nam bode kdo očital ravno to, da smo prejasno govorili. V svojo obrambo nam je treba najprej opomniti, da smo le polagoma prisiljeni tako odkrito pisati in, kakor kaže njegov odgovor, še zdaj ni bilo dovolj očitno. „Il Popolo“ nas niti zdaj ne ume t. j. dela se, da nas ne ume. Dalje se nam je zdela sveta dolžnost to storiti, ko se nam je vneto dila prilika sama od sebe. Po našem prepričanju je namreč cerkvi v mnogo večo kvar, ako kak neznačajen spletakar nosi mej duhovniki zvonec v deželi, kakor pa bi bila vsa škoda, katero bi druge mogoče posledice utegnile prouzročiti. Tega nas Bog obvaruj in pa: videant consules!

Hoteli so tudi v naš vinograd vvesti tuje rastline, ki jih nismo nič pogrešali: korupcijo, švindela, a to ljuliko moramo v kali zatreti, takšnemu počenjanju se treba takoj iz začetka po robu postaviti. V tem so gotovo z nami jedini vsi duhovniki slovenskega in furlanskega dela razen nekoliko podrepanikov, ki imajo za svoje nasprotno postopanje z večine tudi slične uzroke, ali vsaj jednake namene; ti so seveda vselej pripravljani na vašo željo izročiti nam najlepšo — zaupnico.

Mi se borimo za resnico in pravico. Naša zastava je čista, brez madeža, ponosni smo na-njo; vi pa dajte svojo dobro prebarvati, ali pa skrite jo za kaščo, da je nikdo ne vidi.

S tem bodi od naše strani za zdaj konec; morali pa smo se, odkritosrčno povemo, težko premagovati, da ne bi rekli še par besed — A. Tora Sam.

Javni shod kat. pol. društva za ajd. okraj pri Rebku v nedeljo, so naprednjaki prepričali. Sešla se je ogromna

množica. Prišla sta tudi dež. poslanca kmetijskih občin Berbuč in Grča. Navzočih je bilo tudi 6 ljudskih učiteljev.

Shod je otvoril društveni predsednik, sv. kriški župan Vouk, ter dal besedo tajniku župniku Koscu. Ta je v pričetku govora omenil, kako se bolnemu kmečkemu stanu ponujajo razni zdravniki in svetovalci, ki se pa medseboj prepirajo, kdo ima najboljši odpomoček, kmet pa ne ve, katerega bi se oprijel. Tu začne dobri učitelj Mermol, brez da bi dobil besedo, oblastno popraševali, zakaj se shod ni razglasil tudi v "Soči", ter zahteval, naj se voli predsednik. Povdarjal je, da ugovarja le zato, ker je tudi Kosec na njihovem shodu ugovarjal. To je bilo znamenje za liberalni dirindaj. Žabeljski učitelj Bratina, ki se lepo priporoča za definitivno službo, pa je zdaj dal znamenje svojim pripravljanim momcem, naj kričijo in pojejo. Morebiti je vendarle res, da so se učitelji v nedeljo sešli v Žabljah za to, da si razdelijo vloge za prepričati nebljubi shod? Nič ni pounagalo pojasnilo, da ima društveni predsednik pravico in dolžnost predsedovati tudi društvenim shodom in da v "Soči" načeloma shod ni bil razglašen, ker so bili vabljeni le somišljeniki, dobrodošli pa so tudi nasprotniki, ki imajo dobro voljo. Vkljub večini katoliškomislečih mož naprednjaki niso nehali razgrajati, zato je predsednik zaključil shod.

Nadučitelj Medvešček je sicer milostno dovolil, naj se shod zopet otvori, kar je pa predsednik hvaležno odklonil. Zaslepljeni naprednjaki so kričali, da hočejo edinost in ljubezen! Nekateri dobromisleči liberalci pa so obžalovali, da se je shod prepričal. Ljudstvo pa se je prepričalo na lastne oči in uha, kakšna je liberalna edinost in ljubezen pod vodstvom liberalnih učiteljev. Spoznanje pa je začetek boljše bodočnosti.

Kmetijski shodi. — Prihodnjo nedeljo ob 2 1/2 pop. (po blagoslovu) bode kmetijski shod v Kojsem, prihodnji ponedeljek pa bode poučeval potovalni učitelj za kmetijstvo A. Štrekelj v Rihenbergu, kako je saditi in oskrbovati sadno drevje. Ker je dobila rihemberška občina od vlade okoli 5000 cepljenih sadnih drevesc, upati je, da se vdeležijo poslednjega pouka vsi oni, katerim so se drevesca podelila.

Umrla je v Šempasu po dolgi in mučni bolezni v 81. letu starosti g. Katarina Cernatič, soproga posestnika in bivšega župana g. Josipa Cernatiča v Šempasu. Pokojnica je bila jako blaga duša. S soprogom sta živela v srečnem zakonu 61 let. Lansko leto sta namerala obhajati slovesno demantno poroko, a so vsled njene bolezni vse opustili. — Naj ji bo zemljica rahla!

Semenj sv. Andreja. — V znamenju dežja, kakor je pričel, tako se je večeraj zaključil 14 dnevni semenj sv. Andreja. Deževalo je razun dveh dnij skozi 2 tedna neprenehoma po noči in po dnevu in dežuje še vedno naprej. Letos je burja popolnoma pozabila na nas v adventu, česar druga leta ni storila.

Izpred sodišča. — Te dni se je moral zagovarjati pred takajšnjim okrožnim kot kazenskim sodiščem radi težke telesne poškodbe in radi nasilstva 24-letni Renko Mohor iz Čepovana. Dne 1. novembra bil je namreč Renko pri Sv. Luciji, tam se je prepiral z 21-letnim Iv. Bajtom, katerega je v pretepu tudi ranil. Ko so posegli vmes orožniki, se jim je Renko ustavljal in je orožniku Pahorju iztisnil sablo. Renko je bil obsojan radi prestopka gledé telesne poškodbe in radi zločina nasilstva na 5 mesecev ječe z jednim postom ter trdim ležiščem vsak mesec enkrat.

Italijansko vseučilišče v Gorici? — Tržaški "Piccolo" piše, da se je neki Karlo Paladini razgovarjal te dni v zadevi italijanskega vseučilišča z nekim visokim avstrijskim dostojanstvenikom. Ta avstrijski dostojanstvenik simpatizuje baje jako z Italijani, vendar je pa opravičeval avstrijsko vladno glode njenega postopanja nasproti dogodkom v Inomostu ter rekel, da avstrijska vlada ne sme in ne more vznevoljiti tirolskih Nemcev. Dotičnemu dostojanstveniku se ne zdi umestno, da bi se italijanski tečajji prenesli na Dunaj. Po njegovem mnenju bi morala vlada ustanoviti popolno italijansko univerzo v Trstu, a temu da se protivita politika in pa tržaška policija. Tržaška policija se namreč boji izgredev, ki bi se dogajali na italijanski univerzi v Trstu, ker se dan danes na univertzah preveč uganja politika. Zato pa da se

avstrijska vlada bavi z mislijo, ustanoviti italijansko univerzo v Gorici. Tako torej "Piccolo" visoki avstrijski dostojanstvenik. Mi pa pravimo, zakaj bi se avstrijska vlada ne sprijaznila z mislijo, da ustanovi italijansko vseučilišče v Gradšči, ki je glavno mesto italijanskega dela goriške dežele?!

"Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda" sklicuje občni zbor na Dobrovem dne 21. t. m. ob 10. uri predpoludne z dnevnim redom, katerega določuje § 33. društvenih pravil.

Zaprli so zaradi pretepa, ki se je vršil blizu Kanala, delalce: Božiča Martina iz Litije, Majerja Melhiora iz Varaždina, Malavasiča Ivana z Vrhniko in Zevnika Jurija iz Kranja. Toženi so zaradi težke telesne poškodbe.

Mrtveca našli. — Pod brvjo, ki vodi "pri Maruškovcu" iz državne ceste v Masoro, so našli mrtvega v Idriji Valentina Božiča, rodod Idričana, znanega trgovca z čipkami (s špicami) na Zelinu. Ponesrečil se je v noči od 28. na 29. pr. m., ko je šel po opravkih v Idrijo. Po glavi je bil ves pobit; poznale so se mu tudi take rane, kakor da bi bile provročene s kakim rezilom. — Sumilo se je, da se je zvršil zločin! Ta sumnja se potrjuje tem bolj, ker so našli pri njem molek, molitvenik, ključ in uro, a niti vinarja denarja. Prenesli so ga bili drugi dan v mrtvašnico v Otalež, kjer so ga raztelesili. Komisija je konstatirala, da je bil menda pijan, in da se je v pijanosti sam ponesrečil! Ljudem se to zdi jako čudno, ker je bil ranjki "Tine" znan kot jako pameten, trezen in pobožen človek.

Pij X. in glagolice. — O ti zadevi piše "Narodni List" v Zadru: "O vprašanju glagolice smo prijeli iz najverodostojnejšega vira sledeče: Ni res, da je papež Pij X. proti glagolici. Do sedaj ni storil nobenih takih korakov. Pij X. je v tem vprašanju potrdil vse ono, kar je odločil Leon XIII. Tudi ni res, da je škof iz Dubrovnika, Marcellić, izročil papežu kak memorandum, temveč predložil mu je prošnjo, da se sme tudi v Dubrovniku bratna praznik sv. Cir. in Metoda glagolska maša, in prepričani smo, da proti temu ne bo nikakega nasprotovanja. Tudi ni res, da je bil Marcellić pri svetem očetu samo par minut in da se je naglo vrnil v Dalmacijo. Marcellić je odšel iz Rima, kakor si je prej odločil. Škofo so vprašanju glagolice složni in mnogo je upanja na vseh. Samo želeli je, da se naše časopisje čuva tendencioznih in neresničnih vesti".

Matl ki meče svoje otroke skozi okno. — V ponedeljek se je na Dunaju zgodilo strašno dejanje. 27letna postrežnica Ana Hrodek je s svojim otrokom priletela v drugo nadstropje neke hiše. Hitro je odprla okno in vrgla na dvorišče svojega triletnega sina Jožefa. V istem trenutku je prišla glasno kričečo štiriletno hčer Margereto ter z njo skočila za sinom. Na čudovit način se štiriletni deklici ni nič zgodilo. Deklica je letela z dvorišča in poklicala ljudi. Ana Hrodek ima nogi zlomljeni v obeh stegnih ter je brez zavesti. Skoro gotovo umre. Sinček Jožef je priletel z glavo na tlak in bil hipoma mrtev. Ana Hrodek je storila to strašno dejanje radi tega, ker jo je zapustil njen ljubimec.

Proti kajenju mladine. — V naši dobi se mnogo govori, piše in dela proti uživanju alkohola. V S. Ameriki pa se vstrajno bore ne samo proti alkoholu, temuč tudi proti nikotinu. V Čikagi se ne smejo prodajati cigarete brez posebnega dovoljenja, a 600 korakov od šole se sploh ne sme prodajati nikak tobak. Izmed zapadnih držav se bojuje zoper nikotin zlasti država Oklahama. Ta je izdala 1. maja t. l. strogo odredbo, ki prepoveduje uvoz cigaret in papirja za cigarete. Osebam pod petnajstimi leti se tobak sploh ne sme prodajati. Kazen za kršenje tega zakona je določena na 10—200 dolarjev. — Pri nas se zoper ta strup premalo stori.

Čudovita ozdravljenja. — Konec avgusta je bilo v Lurdu v dveh dneh 35 do 40.000 romarjev. V tem času je mnogo bolnikov tam čudovito nenadoma ozdravelo. Iz dolge vrste zdravniško konstatiranih ozdravljenj, naštevamo tu le sledeče: G.čna Hortenza Trle, od mladosti hroma na nogah, ki je mogla le z bergljami hoditi in g.čna Alix Montier, istotako hroma, sta hipoma začeli hoditi brez pomoči. — Posebno pozornost je zbudilo ozdravljenje Antonije Perret, ka-

tera je imela jetiko v najhujši meri in ki so jo bolj mrtvo kot živo prinesli pred jamo. Zdaj je zdrava in vesela kot riba v vodi. — Ozdravljeni so še: Adela Fleury (hromost), Antonija Cuffay, ki je bita petnajst let popolnoma mutasta in je hipoma izpregovorila. Gospa Delbos iz Pariza (rue Bude 5) je bile nenadoma ozdravljena od bolezni v hrbtenici, katero so zdravniki spoznali za neozdravljivo. — Artur Frerotte je prišel težko bolan v Lurd. Zdravniki so konstatirali, da ima podedovano tuberkulozo v pljučih in v čevih. Štirinajst mesecev je že ležal; zdravniki so rekli, da mora umreti. Bil je tako slab, da ga romarski odbor ni hotel vzeti s seboj, ker so mislili, da jim bo na potu umrl. A prosil jih je tako dolgo, da so ga vendar vzeli seboj. Že na potu se mu je zboljšalo. Ko se je prvič kopal, mu je zelo odleglo. S procesijo so ga še nosili, a po procesiji je vstal in popolnoma zdrav se je vrnil domov. — Pri konstatiranju bolezni in ozdravljenj je bilo nad 100 zdravnikov, deloma nevernih, kateri so prišli iz radovednosti, ali tudi, da bi našli kake "prevare", o katerih vedno pišejo nasprotniki. — Ako liberalci pravijo, da to niso čudeži, in da se da vse to naravno razlagati, jim odgovorimo, da ni nobene cerkvenega nauka, po katerem bi se moralo verovati, da so to čudeži. Kdor jih zna naravno razlagati, jih naj pa razlaga! A zasramovati ne smejo onih, ki verujejo, da so to čudeži!

Čuden sprejem. — Privatni učitelj se je prišel predstaviti, da prevzame pouk malega dijaka. Hišna ga pelje v napol temno sobo, kjer mu veli čakati, da pride gospa. Čez malo časa zasliši blizu sebe glas, ki ga vpraša: "Kdo je?" "Učitelj sem in sem prišel, da začnem s podukom". Čez malo časa se oglasi isti glas, ki zopet vpraša: "Kdo je?" "Učitelj sem in sem prišel, da začnem s podukom", odgovori nekoliko glasneje učitelj. "Kdo je?" zavpije vnovič nevidni vprašatelj. Skoraj kričaje odgovori učitelj: "Učitelj sem!" "Poberi se, hudobnež, poberi se!" kriči jezno nevidni govornik. "Pa gospod", pravi iznenaden učitelj. "Poberi se, hudobnež, poberi se!" zopet neznanec. V tem se odpro vrata, ter vstopi hišna gospa, ki stori konec prepiru med papigo in užaljenim domačim učiteljem.

Loterijske številke.

12. decembra.

Trst	70	50	3	54	73
Linc	58	20	62	8	19

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 160—	do 180—
" Sandomingo . . .	" 210—	" 230—
" Java	" 210—	" 220—
" Portorico	" 240—	" 260—
" Ceylon	" 280—	" 320—
Slakdor	" 69—	" 72—
Špeh	" 170—	" 180—
Petrolij v sodu . . .	" 42—	" 43—
" " zaboju	" 13 50	" 14 50
Maslo surovo	" 170—	" 180—
" kuhano	" 210—	" 220—
Otrobi debele	" 10—	" 12—
" drobne	" 10—	" 11—
Turšica stara	" 14 80	" 17—
Oves	" 12 50	" 15 50

Moka ogerska:

št. 0 K 28—	št. 1 K 27—	št. 2 K 26—
" 3 " 25—	" 4 " 24 40,	" 5 " 23 60
št. 6 K 22 20		

Anton For,
klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Proda se
gramofon
amerikanskega sistema najboljše vrste z 22 velikimi specialnimi platami, ki je stala vsaka 13 kron, skupno z aparatom 600 K; zdaj se proda vse skupaj za 280 K. Gramofon je prav malo rabljen in v dobrem stanu. Rabila ga je bogata družina le nekaj časa.
Naslov pove naše upravnishvo.

Lekarna
Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in šivotna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje jé.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitev in pošiljatve pa jedino le v lekarni

CRISTOFOLETTI
v Gorici.

Karol Draščik,
pekovski mojster na Kornu v Gorici odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetinjo izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjeje, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubneje.

Nova delavnica
cerkvenih posod
in orodja.

Gorica, magistratna ulica št. 8.

Podpisani vsoja si naznaniti preč. duhovščini, da je odprl novo delavnico cerkvenih posod ter se priporoča za naročbe svečnikov, svetilnic itd. v vsakovrstni kovini in v vsakem slogu po najnižjih cenah.

Ker se nima ilustrovanih cenikov, pošlje po želji preč. duhovščini obrise raznih posod in orodja.

Priporoča se tudi za popraviljanje rabljenih reči, jih zopet posrebi in pozlati tako, da dobijo prvotno stanje.

Izdeluje strelkovode po najboljših iznajdbah in popravlja že rabljene.

Udani
Franc Leban,
srebrar.

Soba se odda v najem.
Kje? poizve se pri upravi našega lista.

Na Travniku, 5.
v Gorici.

Edina krojačnica prve vrste, civilna, vojaška in uradniška. Velika zaloga gotovih oblek in vsakovrstnega sukna iz avstrijskih in inozemskih tvornic, posebno za čč. duhovščino gotovih suknj. Imam izdelane in izdelujem jopiče, pelegrine in zimske sukne s kožuhovalo za dame po najnovšem kroju. Cene proti vsaki konkurenci. Blago na meter se prodaja najceneje. Se priporoča sl. občinstvu

M. Poveraj.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,
priporoča prečast. duhovščini za
izdelovanje cerkvenih posod in
orodja. Pripravo cerkvenega o-
rodja olajšuje revnim cerkvam
s tem, da daje tudi na obroke
Obroke si pa preč. p. n. gospod
naročevalec sam lahko določi.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Porto-
rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju
Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in
druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič &
Valencič v Il. Bistrici. Zveplenke družba
sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega
mliha v Kranju in v Jochmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača
izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini za obilna naročila.

Ravnokar je izšla

„Družinska pratika“

za leto 1904.

„Družinska pratika“ za l. 1904.

se dobiva v vseh trgovinah na Kranjskem
Štajerskem, Koroškem, v Istri in na Goriškem

Glavno salogo imajo v Ljubljani tvrdke
Auer-Korenčan, J. Horčik, A. Krisper, H.
Ničman in V. Pétrečič.

Priporočilo.

Podpisani se priporočam slav. občinstvu
in svojim rojakom za obilna naročila svoje
nove delavnice v lastni hiši na Kolehah pri
Kojsem. Izvršujem vsakovrstne obleke ter
imam v zalogi raznega sukna, hlačevine
in izgotovljenih srajc. Vsako naročilo se
izvrši točno in po zelo nizkih cenah.

A. Mavrič, kroj. mojters.

Sadjarsko in vinarsko društvo
za Brda v Gorici

Prodaja naravne in prstne
briske pridelke po zmernih
cenah.

Zaloga pristnih vin:
burgundeca, rizlinga, modre
frankinje in drugih.

DESERTNA VINA.

Sedež društva je:
Gorica, ulica Barzellini št. 20.

Harški

kanarčki

najlfnejše pasme

ostalo mi jih je še 6
parov, katere oddam po
10 kron parček.

Dalje oddam pod to-
varniško ceno da se jih
snehim še

3 gramofone

(zonofone.)

A. Jerkič,
fotograf, Gorica.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14,
(blizu lekarne Girnecoll).

Ima v zalogi vsakovrstno po-
hištvo za vsak stan. Oprava po
najmodernejših slogih, posebno za
spalne, jedilne in posetne sobe je po
nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno
in šipo z različnimi okvirji. Belgijska
brušena ogledala vsake velikosti. Raz-
lično „poništvo, kakor: toaletne mize,
različna obešala, preproge za okna
itd. Različne stolice z trsja in celu-
loida, posebno za jedilne sobe. Bla-
zine iz strune, afriške trave, z ži-
mami in platnom na izbiro ter razne
tapetarije. Reči, katere se ne naha-
jajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri
cenikov v najkrajšem času. — Daje
se tudi na obroke, bodisi tedenske
ali mesečne. — Pošilja se tudi izven
Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegatnejšo
sobno opravo, na katero se še
posebej opozarja p. n. občinstvo!

Krasne razglednice in voščila

z lepimi slovenskimi prislavicami, kakoršne se drugod ne dobijo za bo-
žične in druge praznike, za novo leto in za godove itd., komad od 4 do
14 vin. z izdatnim odbitkom za razprodajalec.

Pisarniške in šolske potrebščine:

uraden papir, lep, bel, 1000 pol od	K 8—	navzgor
ovitki (koverte) s tiskom 1000 komadov od	6—	..
papir in ovitki v škatli za 100 pisem od	180	..
posetnice (vizitke) 100 komadov s tiskom od	1—	..
spovedni listki s posebnim besedilom 1000 komadov od	5—	..
škatla peres, 144 komadov od	080	..

Razne druge potrebščine:

molitvene, šolske, trgovske in druge knjige, tiskovine za duhovnije in
županije po tiskarniški ceni: žepni nožiči, listnice, mošnjčki, tobačnice itd.

Vse po mogoče nizki ceni.

Za naročila se uljudno priporoča

G. LIKAR,

v Gorici, Semeniška ulica št. 10.

Po Gorici se splošno govori,

da je mleko iz črniške mlekarne, v ulici
Morelli hiš. št. 5. najboljše.

Temu pa se ni čuditi! Mleko se vsak dan na pristnost preišče in
čim bi ga hotel kedo ponarediti ali posneti, se strogo kaznuje in
koj iz društva izključi. Tudi krave so pod strogim nadzorstvom
in mleko bolnih krav in onih, ki se ne dovolj snažijo, se ne spre-
jema. Tudi črniško seno je zelo fino in aromatično. Mlekarna v
Črničah ima samo moderne stroje za čiščenje, hlajenje in preva-
žanje mleka. Zato so v Gorici najboljše družine njeni stalni odje-
malci. Kedor ni poskušal še, naj se o mleku prepriča. Mleko
se pošilja na dom v zapečatenih steklenicah. Mlekarna je odprta:
od 6. do 12. predp. in od 2. do 7. pop.

Vsega zdravilstva

doktor Anton Breclj,

ordinuje v Gorici, Gosposka ulica št. 15.
drugo nadstropje nasproti „Trem kronam“
od 8. do 10. predp. in

od 2. do 4. popoldne.

Priporoča se zlasti v slučajih otroških
bolezni

Jesen je tu

in bliža se zima; bliža se pa tudi
potreba, kupiti za hlano oz. lastno
potrebo raznega zimskega blaga.

Ponovno se tedaj obrača vdano pod-
pisani do cenj. svojih odjemalcev s
prošnjo, da se pri nakupu raznih zim-
skih potrebščin tudi za naprej blago-
volijo obrniti v prvi vrsti na njegovo
trgovino, koja nudi cenj. odjemalcem
vedno priliko za neprekosljivo ceno in
dober nakup vedno svežih in solidnih
raznovrstnih pletenin iz bombaža in
volne, kakor:

nogavice, rokavice, jopice, srajce, hlače, zimske šerpe,
rute, čepice, volno itd.

Dalje priporoča še zadnje novosti kakor:
raznovrstne kožukovine, zimske čevlje za dame, ruske
galoše, dežnike, modroce, bluse, spodnja krila, pasove,
predpasnike; jako velika zaloga belega perila za gos-
pode, krasnih ovratnic, lovskih nogavic itd.; sadnje
novosti mičnih okraskov za obleke, razne svile, žamet,
pliš, fodre itd.; vse potrebščine za gg. šivilje in krojače.

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7.

Odlikovana l. 1903 s častno diplomom in zlato svetinjo

J. Kopač, svečar,

Gorica — ulica sv. Antona št. 7 — Gorica

Priporočam preč. cerkvenim predstojništvom ter p. n. slavnemu
občinstvu

čebelno-voščene sveče

Kg po K 490. Jamčim z 2000 K za pristnost.

Sveče za pogrebe in stranska razsvetljava po zelo nizki ceni.
Imam v zalogi kadilo, stenje in stekla za večno luč, med najboljših vrst.

Odlikovan trikrat s srebrno svetinjo in enkrat s za-
služnim križcem in zlato kolajno v Rimu.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Prosiva zahtovati listke!

Največja trgovina z železjem Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. števil. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako znižanih cenah!

Pozor!

Eno kruno nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtovati listke!

Vsaki danji kruh

so postale

ilirske testenine

vsled svojega izbornega okusa, obilne redilnosti, ter hitre in jednostavne priprave.

Za Goriško in Gradliščansko nahaja se odslej zaloga pri gosp.

Jos. Rovana-u, Gorica,
ulica Rabata.

prodajalnice jestvin

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo zalogo in zastopstvo svojih slovečih in priznanih izdelkov. Zaloga preskrbljena bude zadostno z vedno svežimi „ilirskimi testeninami“ vseh vrst, ter se boče iste oddajalo v originalnih zabojih po dosedanjih cenah. Pri tej priliki opozarjam slav. občinstvo tudi na zalogo izborne moke iz valjčnega mlina: **W. Jochmann** iz Ajdovščine. Prevezel sem tudi zastopstvo za prodajo kavinih surrogatov „Prve jugoslovanske tovarne“ iz Ljubljane in zastopstvo za prodajo Ciril-Metodovih družbenih vžigalic. Proseč naklonjenosti za to moje novo podjetje se v svrhu cenj. naročil na gori navedene domače izdelke rojakom iz mesta in dežele toplo priporočam in beležim.

Z odličnim spoštovanjem
Josip Kutin,
trgovec v Semeniški ulici h. št. 1
(v lastni hiši.)

Anton Potaztky

v Gorici, na sredi Rašela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nürnberskega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše švanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjizice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjavo, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmihi in trgih ter na deželi.

Odlikovana civilna in vojaška krojaška delavnica

Anton-a Krušič-a,
Gorica, ul. Jos. Verdi 33.

Bogata zaloga domačega in angleškega sukna. Velika izber izgotovljenih oblek za gospode in dečke, površnih zimskih sukenj, havelokov itd.

Naročila po novi meri se izvrše s posebno natančnostjo.

Važno za gg. trgovce z jestvinami in cenjene gospodinje!

Podpisani s tem uljudno naznanjam, da mi je poverila z dnem 1. t. m. tvrdka:

ZNIDERŠIČ & VALENCIČ

prva kranjska tovarna testenin

zalogo in zastopstvo svojih slovečih in priznanih izdelkov.

Zaloga preskrbljena bude zadostno z vedno svežimi „ilirskimi testeninami“ vseh vrst, ter se boče iste oddajalo v originalnih zabojih po dosedanjih cenah. Pri tej priliki opozarjam slav. občinstvo tudi na zalogo izborne moke iz valjčnega mlina: **W. Jochmann** iz Ajdovščine.

Prevezel sem tudi zastopstvo za prodajo kavinih surrogatov „Prve jugoslovanske tovarne“ iz Ljubljane in zastopstvo za prodajo Ciril-Metodovih družbenih vžigalic.

Proseč naklonjenosti za to moje novo podjetje se v svrhu cenj. naročil na gori navedene domače izdelke rojakom iz mesta in dežele toplo priporočam in beležim.

Z odličnim spoštovanjem

JOS. ROVAN

Gorica, ulica Rabatta št. 20-22.

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, modne barhente, in drugo manufakturno blago posebno za bližajoči se zimski čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorec najnovejše izbere se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Sprejema hranilne vloge

katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevdignene obrestipripišuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po 8% in na vknjižbo po 5 1/2%.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

novi člani

z glavnimi in opravnimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravniki po 2 K. Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.